

ΙΤΑΛΙΑ ΤΙΜΩΜΕΝΗ ΧΩΡΑ
ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΕΚΘΕΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
8-11 ΜΑΪΟΥ 2025

Πέμπτη 8 Μαΐου

Ώρα 16.00 | Ιταλικό Περίπτερο

Identikit Italia: αγορά, τάσεις, νέα

Με τον **Bruno Giancarli** (Ένωση Ιταλών Εκδοτών – Γραφείο Σπουδών)

Η Ιταλία των βιβλίων παρουσιάζεται στη Διεθνή Έκθεση Βιβλίου της Θεσσαλονίκης με μια συνάντηση στην οποία η Ένωση Ιταλών Εκδοτών παρουσιάζει την τάση της εθνικής εκδοτικής αγοράς. Θα παρουσιαστούν στοιχεία παραγωγής και πωλήσεων, νέες τάσεις, διαφοροποίηση ανά είδος και κανάλια πωλήσεων, τάσεις αγοράς και πώλησης των μεταφραστικών δικαιωμάτων. Μια ενημερωμένη και λεπτομερής εικόνα του κλάδου.

Ώρα 17.00 | Ιταλικό Περίπτερο

Συνέντευξη με τους εκδότες

Εισαγωγή: **Paola Seghi** (Ένωση Ιταλών Εκδοτών – Διεθνείς Σχέσεις)

Ποιοι είναι οι Ιταλοί εκδότες στη Διεθνή Έκθεση Βιβλίου της Θεσσαλονίκης; Και ποιους τίτλους και συγγραφείς έρχονται να παρουσιάσουν στους Έλληνες συναδέλφους, επαγγελματίες και επισκέπτες; Μια συλλογική συνάντηση για να γνωρίσουμε τα brands που θα πρωταγωνιστήσουν στο ιταλικό περίπτερο: τρεις ερωτήσεις στον καθένα για να μας διηγηθούν το όραμά τους, να αποκαλύψουν κάποιο μυστικό του εκδοτικού τους εργαστηρίου και να ανοίξουν το σεντούκι με τις ιστορίες που φέρνουν μαζί τους στην Ελλάδα.

Ώρα 18.00 | Ιταλικό Περίπτερο

Η γλώσσα, ο μύθος, το φεγγάρι. Πώς ξεκίνησα να αγαπώ την αρχαία Ελλάδα και γιατί δεν σταμάτησα ποτέ να την αγαπώ

Με την **Andrea Marcolongo**

Παρουσίαση: **Francesco Neri**

«Τα αρχαία ελληνικά ήταν η μεγαλύτερη και ωραιότερη ιστορία της ζωής μου», έγραψε η Andrea Marcolongo το 2016, την εποχή που δημοσιεύτηκε το εκπληκτικό της διεθνές bestseller *La lingua geniale. 9 ragioni per amare il Greco*, Εκδόσεις Laterza. Μια σχέση που έκτοτε εξελίχθηκε μέσα στα χρόνια και μέσα από πολλά άλλα βιβλία. Στην εναρκτήρια ομιλία του λογοτεχνικού προγράμματος της συμμετοχής της Ιταλίας ως Τιμώμενης Χώρας στη Διεθνή Έκθεση Βιβλίου της Θεσσαλονίκης, η πιο Ελληνίδα από τις σύγχρονες Ιταλίδες

συγγραφείς εξομολογείται και ανατρέχει στα στάδια της υπέροχης αυτής ιστορίας αγάπης: εξερευνά την ιδιοφυία της ελληνικής γλώσσας, μοιράζεται τη δική της προσωπική ματιά για την κληρονομιά που μας άφησε η αρχαία Ελλάδα και εξηγεί γιατί – όπως αναφέρει ο τίτλος του πολιτιστικού προγράμματος – Η Ιταλία και η Ελλάδα ατενίζουν πραγματικά σε «Κοντινούς ορίζοντες».

Ώρα 21.00 | Εγκαίνια του Ιταλικού Περιπτέρου παρουσία ιταλικών και ελληνικών επισήμων

Παρασκευή 9 Μαΐου

Ώρα 11.00 | Ιταλικό Περίπτερο

Η δημιουργία του μύθου: ο πολιτιστικός ρόλος της σύγχρονης εκδοτικής βιομηχανίας

Με τους **Lee Ann Bortolussi** (Εκδ. Giunti), **Andreina Speciale** (Εκδ. Il Castoro) **Livio Muci** (Εκδ. Besa Muci Editore) και **Valeria Agliuzzo** (Εκδ. Centro Studi Erickson)

Συντονίζει η **Antonella Fabbrini** (Εκδ. IT Publishing)

Μύθος δεν υπάρχει αν δεν υπάρχει ιστορία που να τον περιέχει, να τον αφηγείται και να τον μεταλαμπαδεύει. Αυτό ίσχυε την εποχή του Ομήρου και ισχύει και σήμερα στον κόσμο των βιβλίων, αν και με τις φυσιολογικές διαφορές. Ποιες είναι όμως αυτές οι διαφορές; Και ποιος είναι ο ρόλος που μπορεί και που πρέπει να έχουν οι εκδόσεις στην κατασκευή και την επανερμηνεία των μύθων για τη νέα χιλιετία; Μια στρογγυλή τράπεζα που συνδυάζει τις επαγγελματικές διαστάσεις με τους πολιτιστικούς ορίζοντες, με τους εκπροσώπους ορισμένων εκδοτικών οίκων που είναι παρόντες στη Θεσσαλονίκη για να εξηγήσουν πώς επιλέγονται τα έργα που ερμηνεύουν εκ νέου τους κλασικούς μύθους και ποιες είναι οι στρατηγικές για να γίνει αυτό το περιεχόμενο ελκυστικό στις διεθνείς αγορές.

Ώρα 12.00 | Ιταλικό Περίπτερο

Πέρα από τον εκφοβισμό

Ο **Andrea Franzoso** συνομιλεί με την **Ευθυμία Συγκολλίτου**

Συντονίζει ο **Γρηγόρης Μπέκος**

Ο *καιρός* είναι μια λέξη που στα αρχαία ελληνικά προσδιορίζει την ποιοτική φύση του χρόνου, τη «σωστή στιγμή», σε αντίθεση με τον *χρόνο* που αναφέρεται στην αδιάκριτη διαδοχή των στιγμών. Ο Andrea Franzoso στο *Ero un bullo. La vera storia di Daniel Zaccaro* (Εκδ. De Agostini, 2022) αντλεί από την επικαιρότητα για να μιλήσει στους νέους για λύτρωση δείχνοντας στην ενάρετη διαδρομή του πρωταγωνιστή του μια σειρά αποφασιστικών στιγμών. Γιατί στην κοινωνία του θεάματος και της επιτυχίας με κάθε κόστος, που παράγει δυστυχία και απογοήτευση, ο Franzoso πιστεύει ότι ένα μόνο καλό παράδειγμα αξίζει όσο χίλιες λέξεις. Ποια είναι όμως τα συστατικά της αναγέννησης; Πόσο εξαρτάται από την επιθυμία της προσωπικής λύτρωσης και πόσο από την ικανότητα της εκπαιδευτικής κοινότητας να δει πέρα από την ταμπέλα του «ανεπίδεκτου» παιδιού;

Ώρα 13.00 | Ιταλικό Περίπτερο

Ελληνική γλώσσα, ιταλικό τοπίο

Επιμέλεια: **Περιφέρεια Απουλίας**

Με τους **Manuela Pellegrino, Luigi De Luca, Κώστα Βαρώτσο**

«Ελληνική γλώσσα, ιταλικό τοπίο» της Manuela Pellegrino αναλύει την εξέλιξη των ιδεολογιών και των πρακτικών που συνδέονται με το *Griko*, μια μορφή της νέας ελληνικής γλώσσας που ομιλείται στο Salento. Διαμέσου εθνογραφικών ερευνών που διεξήχθησαν μεταξύ Ιταλίας και Ελλάδας, η συγγραφέας εξηγεί πώς οι ευρωπαϊκές και εθνικές γλωσσικές πολιτικές επηρέασαν την επιβίωση του *Griko*, δημιουργώντας κοινωνικές, ηθικές και πολιτικές δυναμικές με την πάροδο του χρόνου. Στα ίδια πλαίσια, θα παρουσιαστεί επίσης ο κατάλογος της έκθεσης «Elpis, ή το γκρεμισμένο όνειρο της Ευρώπης» αφιερωμένης στον Έλληνα καλλιτέχνη Κώστα Βαρώτσο, γνωστό για τη σύγχρονη επανανοηματοδότηση της κλασικής μυθολογίας. Ο κατάλογος περιλαμβάνει ένα δοκίμιο της ιστορικού Flavia Frisone, η οποία διερευνά τους δεσμούς μεταξύ της ελληνικής σκέψης και της αρχαίας μυθολογίας.

Ώρα 17.00 | Ιταλικό Περίπτερο

Ελλάδα-Ιταλία ταξίδι μετ' επιστροφής, τα μυστικά της μετάφρασης

Η **Δήμητρα Δότση** συνομιλεί με τον **Maurizio De Rosa**

Πολύπλοκη, συναρπαστική, απαιτώντας βαθιά γνώση της γλώσσας του παρελθόντος με συνεχή ενημέρωση στο σύγχρονο λόγο, η τέχνη της μετάφρασης έχει μια ουσιαστική λειτουργία στο να φέρει πιο κοντά τους πολιτιστικούς ορίζοντες διαφορετικών λαών. Πάνω σε αυτό το θέμα, στις ιδιαιτερότητες της μετάβασης από τα ιταλικά στα ελληνικά (και το αντίστροφο) και στο ρόλο που διαδραματίζουν οι μεταφραστές και ως λογοτεχνικοί scout, συνομιλούν η Δήμητρα Δότση, μεταφράστρια πολλών από τους σημαντικότερους σύγχρονους Ιταλούς συγγραφείς (μεταξύ των οποίων τον Andrea Camilleri, τον Umberto Eco, την Elena Ferrante, τον Carlo Lucarelli, τη Melania Mazzucco, τον Gianni Rodari) και ο Maurizio De Rosa, ο Ιταλός μεταφραστής έργων της Διδώς Σωτηρίου, της Ζυράννας Ζατέλη, του Γιάννη Μαρή, της Ιωάννας Καρυσιάνη και άλλων.

Ώρα 18.00 | Ιταλικό Περίπτερο

Ακόμα και οι ήρωες κλαίνε. Από τον Όμηρο στον Hemingway, όταν η ευθραυστότητα μπαίνει στο μύθο

Ο **Matteo Nucci** συνομιλεί με τον **Γρηγόρη Μπέκο**

Ένας ήρωας δεν θα έπρεπε ποτέ να κλαίει, φαίνεται να μας λένε αιώνες ανδρικής και πολεμικής ρητορικής. Κι αν η ιστορία της λογοτεχνίας υποδηλώνει το ακριβώς αντίθετο; Ότι μόνο ο άντρας που έχει τη δύναμη να μην αποκρύπτει τις αδυναμίες του, έως του να δείχνει

τα δάκρυά του, καταφέρνει να νικήσει το φόβο της θνητότητας και να γίνει πραγματικός ήρωας; Ο Matteo Nucci μάς οδηγεί σε ένα συναρπαστικό ταξίδι, αποκαλυπτικό και βαθιά ανθρώπινο, μέσα από τους μύθους τριών χιλιάδων ετών, ξεκινώντας από τον Αχιλλέα, τον Έκτορα, τον Οδυσσέα και άλλους ομηρικούς ήρωες, πρωταγωνιστές στο κλασικό δοκίμιό του *Le lacrime degli eroi* (Εκδ. Einaudi, 2013) και φτάνοντας σε ένα από τα απόλυτα λογοτεχνικά σύμβολα του “machismo” του εικοστού αιώνα, τον Ernest Hemingway του οποίου προσφέρει ένα αδημοσίευτο πορτρέτο στο πρόσφατο *Sognava i leoni. L'eroismo fragile di Ernest Hemingway* (Εκδ. HarperCollins, 2024).

Ώρα 19.00 | Ιταλικό Περίπτερο

Ο Ρόκκο και τα αδέρφια του. Τα χίλια πρόσωπα του αστυνομικού μυθιστορήματος, στο χαρτί, στο σινεμά και την τηλεόραση

Ο Antonio Manzini συνομιλεί με τον Δημήτρη Μαμαλούκα

Από το ντεμπούτο του στο θέατρο, τις λογοτεχνικές του επιτυχίες, μέχρι τα σενάρια και τις σκηνοθεσίες του για τον κινηματογράφο και την τηλεόραση, ο Antonio Manzini έχει ασχοληθεί σχεδόν με όλες τις γλώσσες και τις μορφές αφήγησης. Συχνά δίπλα στον Υποδιοικητή Ρόκκο Σκιαβόνε, τον πιο διάσημο χαρακτήρα του, τον οποίο είδε να γεννιέται σε μια ανθολογία πρωτοχρονιάτικων ιστοριών το 2012 και τον ακολούθησε μέχρι την επιτυχία στην οθόνη. Όμως τι διαφορά υπάρχει μεταξύ ενός Υποδιοικητή στο βιβλίο και στην τηλεόραση; Είναι το ίδιο πρόσωπο ή μια άλλη σύγχρονη παραλλαγή του αρχαίου θέματος του Διττού; Και ποιοι είναι οι λογοτεχνικοί, τηλεοπτικοί και κινηματογραφικοί ήρωες με τους οποίους μεγάλωσε ο συγγραφέας από την Ρώμη; Ένα αφηγηματικό και συναισθηματικό ταξίδι στα μονοπάτια της αστυνομικής λογοτεχνίας.

Ώρα 20.00 | Ιταλικό Περίπτερο

Η Ιταλία όπως την βλέπουμε (και τη διαβάζουμε) από εδώ

Με τον Ιωάννη Τσόλκα και τον Φοίβο Γκικόπουλο

Από τις αρχές του εικοστού αιώνα, η Ιταλία, οι συγγραφείς και τα βιβλία της κατέχουν σημαντική θέση στον ελληνικό εκδοτικό κόσμο. Μια παράδοση βασισμένη στους μεγάλους κλασικούς της λογοτεχνίας, η οποία σταδιακά ανανεώθηκε με την εισαγωγή σύγχρονων συγγραφέων. Μια επισκόπηση της Ιταλίας όπως την είδαμε και τη διαβάσαμε στην Ελλάδα – μέσα από αξιοπερίεργα γεγονότα, διαδρομές και νέες προοπτικές – με την επιμέλεια των δύο εκ των σπουδαιότερων ιταλιανιστών των Πανεπιστημίων της Αθήνας, Ιωάννη Τσόλκα, και της Θεσσαλονίκης, Φοίβου Γκικόπουλου.

Σάββατο 10 Μαΐου

Ώρα 11.00 | Ιταλικό Περίπτερο

Κοιτάζοντας πέρα

Με τον **Stefano Sturloni**

Εισαγωγή: **Francesca Marastoni**

Βυθιζόμενοι στο πολύπλευρο με εξερευνητικό πάθος, όχι για να το οικειοποιηθούμε, αλλά για να ανήκουμε σε αυτό. Πως; Ας πάρουμε ένα οποιοδήποτε αντικείμενο, ας αφαιρέσουμε το δυσδιάκριτο και ας δούμε τη μοναδικότητά του. Ένα φύλλο, για παράδειγμα. Χρειάζεται μάτι για να δούμε πέρα από το εμφανές, να το μεταμορφώσουμε σε αντικείμενο, σε σημείο αποκάλυψης, σε αίσθηση, σε αισθητική λάμψης. Έτσι, όπως ακριβώς τα παιδιά, συνειδητοποιούμε ότι περιτριγυριζόμαστε από πολλαπλά θαύματα, εξαιρετικές πηγές μάθησης, ευκαιρίες για μια πλήρη ζωή σε μια πραγματικότητα που κινδυνεύουμε να χάσουμε. Ξεκινώντας από το *Lasciate che vi parli di foglie. Educatori e bambini alla scoperta di un mondo insospettabile* (Εκδ. Junior, 2022) ο Stefano Sturloni μας συνοδεύει σε ένα ταξίδι στην ανακάλυψη του προφανούς ως άντρου θαυμάτων.

Ώρα 12.00 | Ιταλικό Περίπτερο

Από τη Ζάκυνθο στο Λονδίνο, η εκπληκτική, περιπετειώδης και «φρενήρης» ζωή του Ούγκο Φόσκολο

Ο **Luigi Guarnieri** συνομιλεί με την **Ελισάβετ Μενελάου**

Ο Ούγκο Φόσκολο γεννήθηκε στη Ζάκυνθο το 1778 (το νησί του Ιονίου που εξυμνήθηκε στο σονέτο *Στη Ζάκυνθο*) και πέθανε το 1827 στο Λονδίνο. Στο ενδιαμέσο υπήρξαν η Βενετία, η Πάντοβα, η Μπολόνια, η Γαλλία και η Ελβετία, το όνειρο μιάς Ιταλίας που δεν έχει ακόμα συσταθεί. Γοητευμένος από τον νεοκλασικισμό και τον ελληνικό μύθο, πρόδρομος του ρομαντισμού και της Παλιγγενεσίας, ποιητής, ρεπουμπλικάνος και επαναστάτης, συγγραφέας επιστολικών αριστουργημάτων (*Le ultime lettere di Jacopo Ortis*) και νεκρικών (*Dei sepolcri*), υπήρξε ο Οδυσσέας των αρχών του ιταλικού δέκατου ένατου αιώνα, εξερευνητής γεωγραφικών περιοχών, πνευματικών κόσμων και πολιτιστικών συμπτάντων. Ο Luigi Guarnieri ακολουθεί τον Φόσκολο, διατρέχοντας τα στάδια, τις μάχες και τα πάθη μιας απίστευτης ζωής, όπως τα εξιστορεί στις σελίδες του *Forsennatamente Mr Foscolo* (Εκδ. La nave di Teseo, 2018).

Ώρα 13.00 | Ιταλικό Περίπτερο

Περί πινέλων, λέξεων και μαγείας

Με την **Beatrice Bandiera**

Απόλυτος πρωταγωνιστής της πρώτης συνάντησης κάθε παιδιού με τον κόσμο του βιβλίου, το εικονογραφημένο λεύκωμα παρασύρει και γοητεύει από πάντα τους αναγνώστες όλων των ηλικιών, υφαίνοντας την αφήγησή του σύμφωνα με μια σχεδόν μαγική πλοκή ανάμεσα σε δύο τελείως διαφορετικούς τρόπους έκφρασης: τις λέξεις (λίγες, μερικές φορές πολύ λίγες) και φιγούρες, ικανές να μετουσιώσουν αφηρημένες έννοιες σε μορφές μεγάλης απήχησης και ομορφιάς. Ποιός είναι ο καλύτερος τρόπος για να παρατηρήσουμε και να μάθουμε τα συστατικά ενός τόσο τέλειου κοκτέιλ αν όχι εκείνος όπου συμπίπτουν ταλέντο και νιάτα; Ξεκινώντας από την τελευταία της δουλειά, *C'era questa donna* (Εκδ. Orecchio Acerbo, 2024, με κείμενα του Daniele Mencarelli) η εικονογράφος Beatrice Bandiera αφηγείται στο κοινό της Θεσσαλονίκης τα μυστικά, την τέχνη και τις προκλήσεις του επαγγέλματός της.

Ώρα 17.00 | Ιταλικό περίπτερο

Να τα εκατοστήσεις Montalbano. Αφιέρωμα στον Andrea Camilleri

Με τους **Πέτρο Μάρκαρη, Άννα Πατάκη και Valentina Alferj**

Στις 6 Σεπτεμβρίου 1925, ακριβώς πριν από εκατό χρόνια, γεννήθηκε στο Πόρτο Εμπέντοκλε ο Andrea Camilleri. Ένα ολοκληρωμένο αφιέρωμα στον σπουδαίο Σικελό συγγραφέα, σεναριογράφο, σκηνοθέτη και δραματουργό που απεβίωσε το 2019, δημιουργό του επιθεωρητή Montalbano και σημαιοφόρο της αναγέννησης του ιταλικού αστυνομικού μυθιστορήματος στον κόσμο (τα βιβλία του έχουν μεταφραστεί σε πάνω από τριάντα γλώσσες). Το αφιέρωμα θα παρουσιάσουν ο συγγραφέας Πέτρος Μάρκαρης (πατέρας ενός άλλου διάσημου επιθεωρητή της μεσογειακής λογοτεχνίας, του Κώστα Χαρίτου), η εκδότρια Άννα Πατάκη (των εκδόσεων Πατάκης, που εκδίδει τα μυθιστορήματα του Camilleri στην Ελλάδα) και η Valentina Alferj (ιστορική βοηθός και ατζέντης του Σικελού συγγραφέα).

Ώρα 18.00 | Ιταλικό περίπτερο

Κινούμενοι ορίζοντες

Η **Melania Mazzucco** συνομιλεί με τη Δήμητρα Δότση

Από το πρώτο διήγημα *Seval* («Nuovi Argomenti», 1991) έως το *Io sono con te. Storia di Brigitte* (Εκδ. Einaudi, 2016), περνώντας βέβαια από το *Vita* (Εκδ. Rizzoli, 2003, στην Ελλάδα *Την έλεγαν Βίτα*, Εκδ. Modern Times, 2005), μέχρι τη στήλη Xenia στο περιοδικό *Azione* του Τιτσίνο -την οποία επιμελείται από το 2022-, το θέμα των μεταναστεύσεων και της εκδίωξης

είναι ένα κόκκινο νήμα που διατρέχει όλη τη λογοτεχνική παραγωγή της Melania Mazzucco. Θέμα άρθρων, διαλέξεων και δημόσιων ομιλιών, η συγγραφέας στο πέρασμα των χρόνων έχει δημιουργήσει μια ξεκάθαρη, βαθιά και κυρίως λεπτομερή χαρτογράφηση τους, εξιστορώντας όσους φεύγουν και όσους επιστρέφουν, όσους υποδέχονται ή όσους αποκλείουν, διερευνώντας τους μέσα από μια εσωτερική και κοινωνική οπτική. Στη Θεσσαλονίκη, νευραλγικό κέντρο ανάμεσα σε Ευρώπη, Βαλκάνια και Μέση Ανατολή, η Mazzucco ξαναπιάνει το νήμα της συζήτησης, αναλογιζόμενη τις προκλήσεις και τις ευκαιρίες του φαινομένου για την πολιτισμική εξέλιξη των χωρών.

Ώρα 19.00 | Ιταλικό περίπτερο

Αφήγηση και μνήμη. Βυθισμένες αλήθειες

Η **Marta Barone** συνομιλεί με τη **Λεμονιά Βασβάνη**

Τι σημαίνει αφήγηση αν όχι παραγωγή μνήμης; Και τι είναι η γραφή αν όχι το εργαλείο μέσω του οποίου είναι δυνατόν να δώσουμε μορφή στην ταυτότητα, ατομική και συλλογική, να αποδεχτούμε τον άλλον προκειμένου να αναγνωρίσουμε, να ανασυγκροτήσουμε τον εαυτό μας και έτσι να απαλύνουμε τον πόνο; Η Marta Barone το έχει αυτό κατά νου όταν γράφει το *Città sommersa* (Εκδ. Bompiani, 2020, στην Ελλάδα *Βυθισμένη Πολιτεία*, Κέλευθος, 2021), την ατομική και αυτοβιογραφική ιστορία μιας κόρης στα ίχνη του πατέρα της -ενός νέου από το κίνημα του '68 που αργότερα έγινε εργάτης και γιατρός και καταδικάστηκε για ένοπλη συμμορία- ιστορία η οποία διασταυρώνεται με εκείνη τη συλλογική των δύσκολων χρόνων του μολύβδου στο Τορίνο. Γράφοντας για να αφηγηθούμε, να εξετάσουμε τη μνήμη και να ανακαλύψουμε τα εργαλεία για να ξαναδιηγηθούμε.

Ώρα 20.00 | Ιταλικό περίπτερο

Φωτίζομαι απ' το απέραντο

Ποιητικό αναλόγιο

Επιμέλεια: **Αντώνης Σκιαθάς**

Συμμετέχει ο **Pierfranco Bruni**

Κυριακή 11 Μαΐου

Ώρα 11.00 | Ιταλικό Περίπτερο

Βενετσιάνικος ρομαντισμός. Ο Καζανόβα και η τέχνη της αποπλάνησης

Ο **Matteo Strukul** συνομιλεί με την **Κωνσταντίνα Ευαγγέλου**

Από τον Arthur Schnitzler στον Tennessee Williams, από τον Steno στον Federico Fellini, από τους Air στους Pet Shop Boys, η μορφή του Giacomo Casanova έχει εμπνεύσει γενιές συγγραφέων, δραματουργών, χορογράφων, σκηνοθετών και μουσικών. Μεταξύ αυτών είναι και ο Matteo Strukul, συμπατριώτης του Casanova (είναι και οι δύο βενετοί), ο οποίος στο

έργο *Giacomo Casanova. La sonata dei cuori infranti* (Εκδ. Mondadori, 2018) συνεχίζει την εξερεύνησή του στο πεδίο ενός ιστορικού μυθιστορήματος που διασταυρώνεται πάντα και με άλλα λογοτεχνικά είδη (νουάρ, θρίλερ, τρόμου). Ανάμεσα σε πραγματικά και επινοημένα γεγονότα, συνωμοσίες και αποπλάνηση, μια συνάντηση που ξεκινά να ανακαλύψει έναν από τους πιο μυστηριώδεις, αμφιλεγόμενους και συναρπαστικούς χαρακτήρες του 18ου αιώνα, ακριβώς 300 χρόνια μετά τη γέννησή του (2 Απριλίου 1725), με φόντο μια Βενετία τόσο υπεροπτική όσο και αγαπητή στον συγγραφέα, την ίδια Βενετία όπου τοποθετεί και την εξιστόρηση των ερευνών του Καναλέττο, πρωταγωνιστή των επόμενων μπεστ σέλερ του από τις εκδόσεις Newton Compton.

Ώρα 12.00 | Ιταλικό περίπτερο

Από τη Στήλη της Ροζέτας στην τεχνητή νοημοσύνη

Με την **Silvia Ferrara**

Όταν πρόκειται για έρευνα, σε οποιοδήποτε πεδίο, κανείς δεν αμφισβητεί τη σκοπιμότητα μιας διεπιστημονικής προσέγγισης. Τι θα γινόταν όμως αν η τεχνητή νοημοσύνη μάς βοηθούσε να κατανοήσουμε όσα δεν γνωρίζουμε ακόμη για τα παλαιότερα συστήματα γραφής; Μέσα από ένα συναρπαστικό ταξίδι στο χρόνο, η Silvia Ferrara ξεναγεί το κοινό της Έκθεσης Θεσσαλονίκης στην ανακάλυψη της σχέσης μεταξύ των μη αποκρυπτογραφημένων γραφών και των σύγχρονων τεχνολογιών, οι οποίες διαδραματίζουν όλο και πιο σημαντικό ρόλο στο έργο της ως ερευνήτριας και εκλαϊκεύτριας, αποδεικνύοντας πώς το παρελθόν και το μέλλον αντικατοπτρίζονται το ένα στο άλλο και ανοίγοντας συνεχώς νέα πεδία γνώσης για την κατανόηση της μετασχηματιστικής δύναμης των λέξεων, από τη Στήλη της Ροζέτας μέχρι τους υπολογιστές.

Ώρα 13.00 | Ιταλικό περίπτερο

Ο Hugo και εγώ, εξερευνητές πέρα από τα όρια της φαντασίας

Ο **Marco Steiner** συνομιλεί με τον **Γιάννη Κουκουλά**

«Γνώρισα τον Hugo Pratt στα τέλη της δεκαετίας του 1980 με έναν πολύ ιδιαίτερο τρόπο: με το να γίνω ο οδοντίατρός του». Κάπως έτσι θα μπορούσε να ξεκινήσει η αυτοβιογραφία του Marco Steiner. Με μια συνάντηση που σύντομα εξελίσσεται σε κάτι πολύ διαφορετικό: αρχικά μέσα από μακρές συζητήσεις για ταξίδια, κινηματογράφο και περιπέτεια και στη συνέχεια μέσα από τη συνεργασία μεταξύ 1987 και 1995 σε γεωγραφικές, βιβλιογραφικές, λογοτεχνικές και μουσικές έρευνες. Ακριβώς τριάντα χρόνια μετά τον θάνατο του μεγάλου κομίστα, η ιστορία εκείνου που τον γνώρισε από κοντά, μοιράστηκε τα όνειρα και την επιθυμία του να διαβαίνει πάντα πέρα από τις Ηράκλειες Στήλες της Μεσογείου και της φαντασίας και συνέλεξε την κληρονομιά του, επιμελούμενος τις επανεκδόσεις παλιών ιστοριών του Corto Maltese και καθιστώντας τον διάσημο ναυτικό πρωταγωνιστή σε νέες περιπέτειες.

Ώρα 16.00 | Ιταλικό περίπτερο

Μεταξύ κονίστρας και Ολύμπου. Μυθικές νίκες και ένδοξες ήττες στο αθλητικό έπος
Με τον **Aurelio Picca**

«Ήταν πραγματική δόξα;» αναρωτήθηκε ο Alessandro Manzoni την επομένη του θανάτου του Ναπολέοντα Βοναπάρτη στη μοναχική εξορία της Αγίας Ελένης. Πόσες φορές δεν έχει αντηχήσει ένα τέτοιο ερώτημα στους ναούς του αθλητισμού, στο μυαλό των αθλητών, στις καρδιές και τις αναμνήσεις των φιλάθλων; Πόσες φορές δεν εκδηλώθηκε αυτή η δόξα στα αιματοβαμμένα ρινγκ των πυγμάχων, στους ορεινούς δρόμους τους μουσκεμένους από τον ιδρώτα των ποδηλατών, στον χλοοτάπητα των γηπέδων όπου ένα καλά εκτελεσμένο σουτ μπορεί να περάσει στη σφαίρα του θρύλου μιας χώρας; Και πόσο έχει συμβάλει και εξακολουθεί να συμβάλλει η αφήγησή της στην πραγμάτωσή της; Στη χώρα-κοιτίδα των Ολυμπιακών Αγώνων, την πρώτη όπου ο αθλητισμός μετατράπηκε σε μύθο ανάμεσα στην ομορφιά των δισκοβόλων και τη θυσία των μααραθωνοδρόμων, ένας παθιασμένος αγώνας για το αθλητικό έπος με τον ποιητή, συγγραφέα, δημοσιογράφο και σκηνοθέτη Aurelio Picca, συγγραφέα του *La gloria* (Εκδ. Baldini + Castoldi, 2024).

Ώρα 17.00 | Ιταλικό περίπτερο

Η αθωότητα της γραφής. Από την επαρχία στον κόσμο
Ο **Roberto Camurri** συνομιλεί με την **Άννα Παπασταύρου**

Για το τελευταίο του μυθιστόρημα, *Splendeva l'innocenza* (Εκδ. NN Editore, 2025), ο Roberto Camurri εγκαταλείπει το τόσο αγαπημένο του σκηνικό της πεδιάδας του Πάδου και το μικρό χωριό Φάμπρικο -επίκεντρο, μεταξύ άλλων, του *A misura d'uomo* (NN Editore, 2018), που μόλις κυκλοφόρησε στην Ελλάδα από τις εκδόσεις Ποταμός με τον τίτλο *Σε μέτρα ανθρώπινα*- για χάρη της ανατολικής Λιγυρίας. Ωστόσο, η δύναμη της πρόζας του παραμένει αναλλοίωτη: ανέπαφες οι αρχέγονες ατμόσφαιρες, το ίδιο και το ανάστημα των χαρακτήρων, αποτυπωμένων στον αυθεντικό μικρόκοσμο της υποδειγματικής τους ύπαρξης. Από το ιδιαίτερο στο καθολικό χωρίς διακοπή, στη Θεσσαλονίκη ο Camurri αφηγείται στο κοινό το βλέμμα του συγγραφέα της περιφέρειας, που πάντα ωφελεί τη λογοτεχνία εστιάζοντας με επιμέλεια στην επαρχία.